

100

★ TUHAF KİTAP ★

HAZIR BİLGİ SERİSİ - 2

Ahmet Büke

KOLEKSİYON
MURAT
GÜLTEKİN

“Hazır Bilgi” serisi nedir, nasıl çalışır?

Bilgi, bugün internet marifetiyle büyük bir hızla yayılıyor. Biz okurken güncellenen ansiklopediler, dergiler var. Hangi yazı, ne kadar okunuyor belli. Eskisi gibi şişirme yazarların nesli tükeniyor. Bunun kötü yanları da var muhakkak. Her şeyden önce, insanları “daha kısa okumaya” sevk ediyor. 140 karaktere felsefe sığdırabilen meşhurlar peydah oldu. Bir süre sonra akademik bilgiyle kolay tüketilir, hazır bilgi arasındaki uçurum iyice açılacak.

Ancak insanlığın her durumda kaliteli, güvenilir hazır bilgiye ihtiyacı var. Bugüne kadar memleket sınırlarından içeri sadece çeviri yoluyla giren yahut çeviri kokan hazır bilgi, doğal olarak “buraların” olamadı. Hazır yerli bilgi depoları olarak Google kurcalayıp, Vikipedi, Ekşisözlük diye sayıp bolca tıkladıklarımız da, konuyu kitaplık mertebesine getiremiyor.

Uzun lafın kisası bütün yollar “güvenilir, titizlikle hazırlanmış bir kolay[1] ve yerli bilgi deposu” ihtiyacına çıkıyor. Ağaçkakan Yayınları’nın “Hazır Bilgi” serisinin varlığının ana sebebi de bu.

[1] Kolay dediysek, okuması kolay!

Ahmet BÜKE 19 Haziran 1970 tarihinde Manisa'nın Gördes ilçesinde doğdu. İlk ve orta öğrenimini Gördes'te, liseyi İzmir Atatürk Lisesi'nde bitirdi. Bir süre ODTÜ Jeoloji Mühendisliği'nde okudu. 1997 yılında Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi İktisat Bölümü'nden mezun oldu.

Öyküleri, *E Edebiyat*, *Adam Öykü*, *Ünlem*, *Patika*, *İmge Öyküler*, *Özgür Edebiyat*, *Eşik Cini*, *Notos*, *Yeni Yazı*, *Ğ*, *Sus*, *Har*, *Hece* gibi edebiyat dergilerinde yayımlandı.

Çeşitli yazıları *Yeni Aktüel*, *Virgül*, *Yelkovan* gibi dergilerde ve *Radikal Gazetesi*'nde; ilk öykü kitabı *İzmir Postası'nın Adamları* 2004 yılında yayımlandı.

Büke, *Almı Mavide* isimli kitabıyla Oğuz Atay Öykü Ödülü'nü, *Kumrunun Gördüğü* ile 57. Sait Faik Hikâye Armağanı'nı, *Mevzumuz Derin* ile de Yılın En İyi Gençlik Romanı Ödülü'nü aldı.

Yayımlanmış Kitapları:

- *İzmir Postası'nın Adamları* (2004, Öykü, Can Yayınları)
- *Çiğdem Kûlahı* (2006, Öykü, Can Yayınları)
- *Almı Mavide* (2008, Oğuz Atay Öykü Ödülü, Öykü, Can Yayınları)
- *Kumrunun Gördüğü* (2010, Sait Faik Hikaye Armağanı, Öykü, Can Yayınları)
- *Ekmek ve Zeytin* (2011, Öykü, Can Yayınları)
- *Cazibe İstasyonu* (2012, Öykü, Can Yayınları)
- *Mevzumuz Derin* (2013, Yılın En İyi Gençlik Romanı Ödülü, Roman, On8 Yayınları)
- *Yüklük* (2014, Öykü, Can Yayınları)

100 Tuhaf Kitap

Ahmet BÜKE

Koleksiyon: Murat Gültekin

Hazır Bilgi Serisi - 2

Dizi Danışmanı: Tolga Arvas

Son Okuma: Fatma Tulum

Kitap ve Kapak Tasarım: Vecdi Özkan

Birinci Basım: Ekim 2015, İstanbul

ISBN — 978-605-65824-2-4

Sertifika No: 32278

© 2015, Ağaçkakan Yayınları

Bu kitabın yayın hakları Ağaçkakan Yayınları'na aittir. Kitabın tamamı veya bir bölümü hiçbir biçimde çoğaltılamaz, dağıtılamaz, yeniden elde edilmek üzere saklanamaz.

Ağaçkakan Yayınları

Yayın Yönetmeni: Metin Solmaz

Ömer Avni Mah. Sulak Çeşme Sok.

Geyik Apt. No: 3 D: 6 Gümüşsuyu

34427 Beyoğlu, İstanbul

Tel: (212) 252 74 25

Faks: (212) 252 74 28

E-posta: biz@agackakan.org

www.agackakan.org

Dağıtım: Punto Kitap

www.punkotikap.com

Baskı: Acar Basım ve Cilt San. Tic. A.Ş.

Sertifika No: 11957

www.acar-group.com

100

★ TUHAF KİTAP ★

HAZIR BİLGİ SERİSİ - 2

Ahmet Bülke

İçindekiler

TUHAF İLİŞKİLER	13
Asi Gençlik: 50 Yılın Raporu.....	15
Seksoloji Yıllığı, 1964.....	17
1970 Sex Fuarı.....	19
Seks Ansiklopedisi.....	21
Yeter ki Kadın Olsun!.....	23
Motor.....	25
Evliliğin İlk Basamağında Neler Bilmelidir?.....	27
Her Nişanlı Genç Kız Neler Bilmelidir?.....	29
Kimseye Söyliyemem.....	31
Evlilikte Balayı.....	33
Cinsi Münasebetler.....	35
Dişikuş.....	37
Bekârlarda Cinsi Hayat.....	39
Aşk Edebiyatı.....	41
Yeni En Güzel Aşk Mektupları.....	43
TUHAF BİLGİLER	45
İlim Adamları Dindar Olabilir mi?.....	47
Karakılıçlı: 96 Yıl Mahkemesiz, Günahsız İnsanlar Köyü.....	49
Ruh Sağlığı Yardımcıları: İşinizde.....	51
Ruh Sağlığı Yardımcıları: Altın Çağında.....	53
Gizli Devlet ve Fesat Programı.....	55
Hitler’i Kim Öldürdü.....	57
Hitler.....	59
Maskeler Aşağı!.....	61
Şehir Eşkiyası İle Mücadele Raporu.....	63
Küçük Çocuklarda Yaramazlık.....	65
Zar-Kâğıt Oyunları ve Hileleri.....	67
Tevrata Göre Yakın Şarkta Yamyamlık.....	69

Oğlan mı Kız mı?	71
Çocuk Düşürmek	73
Erin Ders Bilgisi Kitabı	75
Yukarıseyit Köyü İçme Suyuna Nasıl Kavuştu	77
Aile ve Salon Eğlenceleri	79
Vantrilok Olunuz	81
Öz Bilgiler: Yeşilay Haftası	83
Anneler Günü	85
Yerli Malı	87
Kitap Haftası	89
Okuma Bayramı	91
Yavrukurt	93
Düdüklü Nur Tencereleri	95
Grup Münakaşası Elkitabı	97
Türk İşçisi	99
Türkiye ve Cihan Muzculuđu	101
Çay Tarımı ve Tekniđi	103
Futbol Tekniđi	105
İnsanın Ömrü	107
Pantolon Yaması	109
Amerika Birleşik Devletleri Tarihinin Ana Hatları	111
Kapitalizm Sömürüdür	113
Küçük Sauna El Kitabı	115
Halk ve Talebeye Muaşeret Bilgileri	117
Kelebek Araştırmaları	119
Astronot L. Gordon Cooper'in Feza Seyahati	121
Hava Saldırmaları ve Bunlardan Korunma	123
Havacılığın Tarihçesine Seçme Havacılık Şiirleri	125
TUHAF EDEBİYAT	127
Altıgen	129
Nail'den Suzy'e Şiir	131

Damlalar.....	133
Doğunun Sesi.....	135
İnsanlar Var.....	137
Anadolu Çobanı: Garip Ümmet.....	139
Mavi Gölüm Akşehir'im.....	141
Postacı ve Aşk.....	143
Uzay Yolcuları!.....	145
Çağ Açmağa Geldim Kapına.....	147
Fikir Yumakları.....	149
Bir Çöplük Hatırası.....	151
Mor Karanlık.....	153
Dargınlık Esmesin.....	155
Bir Askerin Duygusu.....	157
Susadığım Hürriyet.....	159
Allaha İnanmasaydım Kadına Tapardım.....	161
Yapraklar.....	163
İnsanlarım Var.....	165
Barışa Dair Destan.....	167
Ocak Başkanı.....	169
Ezilenlerin Sabahı: Duygu.....	171
Bir Yalan Bul Yuhla Beni.....	173
Büyük Baba Olmak Sanatı.....	175
Alamanya Mektupları.....	177
Türkiye Türklerindir.....	179
Öğün Şiirleri.....	181
Bu Yer Benim Yurdum.....	183
Kore Destanı.....	185
Mehmetçik Kore'e.....	187
Milli Şef İnönüye Şiirler.....	189
Kurtuluşlar Yükselişler.....	191
Öküz Kafalı Şaban Bey Destanı.....	193
Yaşamak San'at.....	195

Paşanın Tilkisi.....	197
Umut Ana.....	199
Cemile.....	201
Murat.....	203
Kız Alayrum Oğlan Çıkayı.....	205
Balta.....	207
Kore Kahramanlarına Radyodan Seslenişler.....	209
Seçme Saçmalar.....	211
Tanrının Yapıtları.....	213
Rüyalar Ülkesinde.....	215
Bir Savcı'nın Dosyası.....	217

Başlamadan*

Şu hayatta para biriktiren arkadaşlarım da oldu, kitap biriktirenler de. Birinciler hatırlanacak kadar ilginç değildiler ama ikincilerin çoğu gerçekten “nadide” insanlar. Belki de en tuhafı Murat Gültekin’dir. Yaklaşık otuz yıldır pek kimsenin ilgisini çekmeyecek kitapları ve müzikleri toplar durur. Bu sürecin çoğuna tanıklık ettim hattâ bu tuhaf ava birlikte katıldık zaman zaman. Sabaha karşı bitpazarlarında elde fener, gelen malları karıştırdık zira o kadar erken gitmezseniz en güzel kitapları, kasetleri ve plakları başkaları kapar. Bazen birlikte evde otururken kapımız çalındı ve adına lancacı denilen adamlardan haberler aldık. Bunlar yeni ölü evlerini gözlerler ve rahmetlinin değer-bilmez yakınları tarafından çöpe atılan kitap ve fotoğraflarını meraklısına -elbette bir miktar “sakal” karşılığı- ayırırlar.

İşte bu elinizde tuttuğunuz kitap, Murat Gültekin’in çeyrek asırdan fazladır üzerine titrediği kütüphanesi sayesinde yazıldı desek doğru olur. İçerideki kitapların her biri bu toprakların insanına ait tuhaflığın, kafa karışıklığının ve deliliğin nişanesi sayılsa yeridir. Eserlerin kahir ekseriyeti bireylere ait, çok azı kurumların bastığı kitaplar. Okurken basım yılına da dikkat etmekte fayda var zira bu sosyolojik kazı alanındaki hazinenin 70’li yılların çatışmalı dönemlerine doğru giderek fakirleştiği, 80’li yıllardan sonra vasatlaştığı da anlaşılıyor.

Bu cennet, bu cehennem ve elbette bu külliyat bizim...

* 100 *Tuhaf Kitap* yayına hazırlanırken kitaplardan yapılan alıntılardaki dizgi hataları düzeltilmiştir. (e.n.)

★ 1 ★

ASİ GENÇLİK: 50 YILIN RAPORU

Şükrü Çankaya

Yeniğün Matbaası, Ankara, 1967

Asi Gençlik, genç nüfusumuz ve onların kıymetli velileri için Şükrü Çankaya tarafından “50 Yılın Raporu” üst başlığı ile yazılmış bir ibret vesikası aslında.

Eserde, o dönem gençliğinin karşı karşıya kaldığı tehlikeler birtakım ibret hikâyeleri yoluyla, kurgusal olarak anlatılmış. Bunların hemen hepsinin, topluluşma araçlarında ya da iki cinsin bir arada bulunduğu parti ve eğlence ortamlarında maruz kalılabilecek “bozucu ve yozlaştırıcı” haller olduğu dile getirilmiş.

Örneğin sıcak bir yaz günü, bir belediye otobüsündeki manzarayı “Oto revüsü” başlığıyla işlemiş yazar.

“Otobüsün sıcaklığı vücutları çileden çıkarıyordu. Bunalmış ruhlar, serinlik arıyordu.

(...)

Zaten sutyensiz dolgun göğüsler, bütün haşmeti ile kendisini dışarı atmıştı.

Kalçalara kadar sıyrılmış çorapsız bacaklar üst yüzde sedef gibi parlıyor; altta koyu bir gölgeye bürünerek içe doğru estetik bir rehavetle ilerliyor ve kalça kalabalığında son buluyordu.

Kendisinden geçmiş bir genç, loşluk içinde bir elmas parçası görmeye çalışırcasına gizli noktaları; bir diğer yaşlısı, geriye kaykılmış bir kadının hayat noktasını hedef almıştı.” (s. 11–12)

İşte tehlikeli parti buluşmalarından ibret verici anlar!

“Ve kapı açıldı.

Bir peri suret ile karşılaştım. Levent endam, kırmızı naylon tül içindeydi. İrkildim ve gayri ihtiyari geri çekildim (...) Neredeydim? Burası kimin eviydi? Yoksa bana bir tuzak mı kurulmuştu? (...)

Bir saniyenizi rica ediyorum, dedi. Ve odadan ayrıldı.

Etrafı süzüyordum. Duvarda bayanın mayolu bir portresini gördüm. Deniz kıyafeti ile bir içim su idi. Fakat şu anda nasıl oluyordu da, yanımda çırılçıplaktı. Ve neden sutyensiz ve külot-suzdu.” (s. 20–21)

Yazar, yukarıdakine benzer vakaları sayfalar boyunca, son derece detaylı betimlemelerle anlatmış. Ancak bu “renkli” dilin; kitabın girişinde, özellikle genç erkeklere önemle tembih edilen “eline, beline, diline hâkim ol” yaklaşımıyla tezat oluşturduğunu ve hattâ caydırayım derken neredeyse özendirdiğini söylemek mümkün.

★ 2 ★

SEKSOLOJİ YILLIĞI, 1964

Nihat Özcan (Editör)

İtimat Kitabevi, İstanbul, 1964

Seksoloji Yılığı Nihat Özcan direktörlüğünde, yabancı yazarların kaleminden hazırlanmış bir derleme. Karınız Hayır Derse, Eşcinseller Niçin Tedavi Olmaktan Kaçınırlar, Elektronik Evlenme, Öpüşme Hakkında Bilgiler gibi oldukça faydalı bölümleri içeriyor.

Kitapta yer alan “İyi Bir Zevce misiniz?” testi ayrı bir ilgiye layık duruyor. Kadınlara sorulan 17 sorudan oluşan testin sonucundan alınan puan 100-140 arasında ise her şey yolunda; ancak 100 ve altı puan alındığında okuyucuya şu karşı soru sorulmuş: “Ne diye evlendiniz?”

İşte testte yer alan sorulardan birkaçı:
“Kocanız eve gelmeden süsleniyor musunuz?
Kocanız size harçlığınızı verdiğiğinde ona teşekkür ediyor musunuz?
Şahsi zevklerine vakit ayırmasına taraftar olur musunuz?
Kocanız rüyalarınızın kahramanı mıdır?” (s. 87)

Kitapta kadın tiplerini anlatan geniş bir araştırmaya da yer verilmiş. Çok sayıda edebi ve akademik çalışma taranarak ayrıntılı bir etüt çalışması ile hazırlanmış bu makalede, her sınıflandırma için temel özellikler belirlenmiş, ardından derin analizler yapılmış. Makalenin yazarı hakkında bilgi yok ancak çevirisini Oğuz Özdeş yapmış.

“Aşk Kadınları: Onlar kendilerinden ziyade seviştikleri erkeklerle zevk vermekten hoşlanırlar.

Sokak Kadınları: Uydurdukları hayat hikâyelerine kendileri de inanırlar.

Kolay Elde Edilen Kadınlar: Bu tipler çok çeşitlidir. Bunlar ekseriyetle ne istediklerini bilmeyen kadınlardır.

Aynalı Pembeler: Aynalı pembelere eskiden hüsnüne kurban derlerdi. Bunların içinde aynada kendilerini sevip öpenler de vardır.

İsterik Kadınlar: Daima şehvet arzusu ile yanmaları onları çok defa uçuruma sürükler.

Şehvet Kadınları: Beğendikleri erkekleri çekinmeden mahremiyetlerine sokarlar.

Erkeksiz Kadınlar: Bu tip kadınlar hayatta hiç kimseye besap vermezler.

Müptezel Tipler: Bu tip kadınların ekserisi gayri meşru münasebetin mahsulüdür.

Macera Kadınları: Ekserisi kendisini mağrur görür. Fakat değiştirdiği kucaklar onlar için övünme vesilesi olur.

Şen Dullar: Onlar için hayatın manası sadece aşk ve şehvettir.

Aşüfteler: Bunlar insanlık ve kadınlık âleminden daima uzak kalmışlardır.” (s. 92-110)

★ 8 ★

HER NİŞANLI GENÇ KIZ NELER BİLMELİDİR?

Prof. Dr. Fred Me Mauldin
Hadise Yayınevi, İstanbul, 1956

Mauldin'in bu nadide eserini yine Selim Yetkili çevirmiş. Kitapta evlilik öncesi tanışma, flört ve nişanlılık döneminin incelikleri; sorunlarla başa çıkma yöntemleri ve faydalı tüyolar sıralanmış.

Kitapta nişanlı kadınların bilmesi gerekenler arasında göğüs güzelliğine özel bir bölüm de ayrılmış.

“Göğüs güzelliği ve cinsiyet

Göğüslerinizi güzelleştirmek sizin elinizdedir. Mesela göğüs

jimnastikleri memelerin altındaki göğüs adalelerinin inkişafına yardım ederse de memeleri büyötmeye faydası olmaz. Yalnız bu adalelerin büyüyüp irileşmesi göğsü daha dolgun gösterecektir(...) İyi ve bilgili yapıldığı takdirde masaj faydalı bir tedavi yoludur. Fakat masajın göğsü yüzde yüz güzelleştireceği iddia edilemez. Göğsün güzelliğı daha ziyade sizin elinizdedir. Onu lüzumsuz yere hırpalatmamakla güzelliğine yardım etmiş olursunuz.” (s. 69)

Nişanlı kadınlar için önerilen cinsel perhiz bölümü ayrıca dikkate değer bilgiler içeriyor.

“Nişanlılık devresinde cinsi perhiz yapmak, cinsi arzuları tahrik edecek her şeyden uzaklaşmak, nişanlılarıyla تنها yerlere sık girmek lazımdır. Bir genç kız, nişanlılık devrinde, evlilik mahrem hayatının tecrübesine kalkıştırsa, ona hediye edilen bir oyuncacı nasıl işlediğini merak ederek onu parçalayıp işe yaramaz hale getiren bir çocuğun durumuna düşer...” (s. 90)

GİZLİ DEVLET VE FESAT PROGRAMI

Cevat Rifat Atilhan

Aykurt Neşriyat, Sinan Matbaası, 1957 (ikinci Baskı)

Memleketimizin milliyetçi ve temiz evlatlarını korumak, gözlerden kaçırılan hakikatleri ortaya çıkarmak için yazılmış bu eserin temel meselesi son derece gizli tutulan Siyonist protokolleri deşifre etmektir. Yazara göre bu kitabın ilk baskısından evvel bu vakıa kabul edilmiyordu; zira onlar ellerindeki bütün vasıtalar, yani bankalar, gazeteler, tiyatro ve sinemalar ve buna benzer hıyanet imkânlarıyla Siyonizm aleyhine söylenen sözleri, sabit fikirli insanların sayıklamaları olarak toplumlara kabul ettirmişlerdi.

İşte tam da karanlığın en koyu anında Cevat Rifat Bey'in kitabı doğdu.

*“Bu kitapta okuyucularımızın dikkat nazarlarına arz ettiğimiz protokoller ilk defa ifşa edildiği vakit, tekmil medeniyet âlemi iliklerine kadar ürpermiş ve dehşet içinde kalmıştı. O derece ki, dünyanın en ağır başlı, bitaraf ve büyük gazetesi olan İngilizce ‘*Taymis*’ 19 Mayıs 1921 tarihli nüshasında şu şayanı dikkat yazıyı neşredecek kadar ileri gitmişti: ‘(...) Eğer protokoller hakikaten Beni İsrail hükemasının eseri ise Yahudilere karşı söylenebilecek her söz, girişilecek her mücadele, yapılacak her hareket meşrudur, elzemdir, müstaceldir.’” (s. 4, 5)*

Yazar eserin içeriğini oluşturan on beş maddelik protokolün bir nüshasını, New York Hahamlar Merkezi tarafından belli merkezlere yapılan ve son derece gizlilik içerisinde gerçekleştirilen dağıtım sırasında ele geçirdiğini ve böylece kitabı tamamladığını önemle not düşmüş.

Tüylür ürpertici protokol maddelerine geçmeden önce New York Hahamlar Merkezi’nin politik durum değerlendirmeleri dikkat çekiyor: *“Bolşevik Devrimi bizi Rusya’nın efendisi yaptı. Son harp ise bizi Asya ve Avrupa’nın efendisi kıldı...”*

İşte protokolün dikkat çeken kimi maddeleri:

- *Radyo, televizyon, gazeteler, sinema, mecmualar ve kitaplar üzerindeki büyük kontrolünüzü tevsi ediniz.*
- *Yahudi olmayanlar arasında tefrika ve nifak çıkarınız. Din müesseselerini zayıflatmalı fakat bizlere karşı da kendilerine kardeşlik (!) hisleri telkin ediniz.*
- *Çeşitli aşular ve suya katılan türlü yabancı maddelerle bizden olmayanları tımarhanelere atarak ve medeni haklarını suiistimal ederek onları ifna ediniz.*
- *Cumhuriyeti ortadan kaldırarak onun yerine demokrasiyi ika-me ediniz.*
- *Türlü hile ve desise kullanarak işçileri elde tutunuz. Mitingler tertip ediniz. Grevler yaptırınız ve bu mevzuda hiçbir fedakârlıktan çekinmeyiniz. (s. 9, 10)*

★ 21 ★

HİTLER'İ KİM ÖLDÜRDÜ

Kâmuran K. Çelebi

Çelebi Basımevi, İstanbul, 1945

Kitabın girişinden Kamuran K. Çelebi'nin "Paris Beynelmillel Dedektif ve Gazeteci Mektebi Mezunu" olduğunu anlıyoruz. Kitabın arka kapağında Çelebi'nin, *Siz de Bir Dedektif ve Gazeteci Olabilirsiniz* isimli bir kitabının daha olduğu belirtiliyor. Çelebi o tarihte henüz basılmamış olan bu yeni kitabını, "Yeni çığır maduniyete son hükmünü vermiştir. Tembel ve miskinlere artık hayat kalmamıştır. Kalkınmak, yükselmek, üstün bir adam olmak, kendinizi kontrol etmeyi bilmek isterseniz..." diye tanıtmış. "Siz bilirsiniz tabii ama tersini isterseniz kitabımı bekleyin," demek istemiş özetle yazar.

Çelebi, *Hitler’i Kim Öldürdü* isimli bu kitabında, Hitler’in doğumundan, siyasi bir figür olarak yükselişine ve ardından düşüşüne kadar geçen tarihsel süreci aşamalarına ayırmış. Hitler’in ölümü aslında onun manevi olarak tarih sahnesinden çekilişini anlatıyor.

Ancak önsözden, kitabın basım aşamasında yeni bir gelişme olduğunu anlıyoruz.

“Bu kitap baskıda iken dünya ajans ve radyoları nasyonal sosyalizmin tamamıyla yıkıldığını, parti şeflerinin sırra kadem bastığını ve Hitler’in henüz teyyüt etmeyen bir habere göre öldürüldüğünü bildiriyorlar. Evet, belki Hitler henüz ölmemiştir. Fakat, bence bu adamın ölümü mukadderdir çünkü 1933’de iktidar mevkiine geldiği günden beri takip etmiş olduğu siyaset, uzun vadeli bir intihar siyasetinden başka bir şey değildir.”

Yazarımız, Hitler ile ilgili detayları naklederken bir Avrupa seyahatinde tesadüf eseri diktatörle nerdeyse burun buruna gelişini de anlatmış.

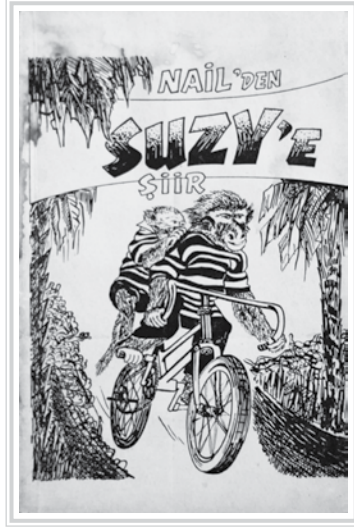
“İsmi hatırlamadığım bir caddeden geçiyordum, etrafta bir koşuşma, bir gürültü, Heil! Heil! nidaları kulağıma gelmeye başladı. Koyu renkli bir Mercedes markalı arabanın içinde, şoförün yanında, zabıt kılıklı biri ayağa kalkıp oturuyor, dikkat ettim, tâ kendisi. Resimlerde gördüğüm Hitler, bütün Avrupa’nın mutlak lideri, Yahudiliğin 1 numaralı düşmanı. Üzerinde haki renkte bir jaket, mahut kasket başında. Sert bakışlarıyla tab’asını süzüyor, bilmukabele sağ eliyle kendilerini ve bu arada beni selamliyordu. Aramızdaki mesafe 20 metre ya var, ya yoktu. Herkes bana bakıyor ve belki de selam vermediğim, Heil! demediğim için içerliyordu. El kadırmayı sevmediğim için Japon usulü kuru bir selam vermekle mahcubiyetten, belki ıslatılmaktan kurtuldum.”
(s. 38)

★ 57 ★

NAIL'DEN SUZY'E ŞİİR

Nail Çivilli

Gümüřayak Matbaası, İzmir, 1971

Nail Bey, her Türkiyeli gencin doğuştan getirdiği hasletlerinden biri olan şiir yazma konusunda sınır tanımayarak yapıtlarını kitaplaştırmış. Kitabın iç kapağındaki “Önüne önsöz yamadım/sonuna sonsöz yazdım” dizelerini takip ederek şairimizin son sayfada yer alan özgeçmişine ulaşıyoruz.

Sonsöz

(...)

Gencim, şiir zevkinizi kuvvetlendirmektir azmim.

Evli, üç yiğit oğlan babasıdır medeni halim.

(...)

*Maliye, iktisat ve ticaret üzerine tahsil eyledim,
Memuriyet sırasında girip, mecburi hizmet ifa eyledim,
Sıramı savdığımıza inanıp, süre dolunca istifa ettim.
Serbest muhaseplik, mali müşavirlikte altıncı senem,
Siyasete girmedim, vazife sayıp acep bunu da mı denesem?
(s. 99)*

Nail Çivrilili'nin siyasete bulaşmamış olması vatanımız ve şiiirimiz için bir kazanç olmuş kesinlikle.

Kitabın önemli bir özelliği de Suzy'ye ithaf edilmiş olması. Suzy Hanımefendi, 70'li yıllarda şehri sık ziyaret eden Alman sirkindeki becerikli maymunlardan birisi olarak İzmirliilerin gönlünde taht kurmuş. Öyle ki, Çivrilili tarafından kendisine adanmış bir kitapla onurlandırılmış.

Suzy

*Ne kadar tatlı ismin var, kendin gibi,
Maymunsun evet, hareketlerin bizim gibi.
Sirkinize gelmekle iyi ettiğimi anladım,
Bir an seni de bizden biriymiş sandım.
Bisiklet, motosiklet binmek var sende,
Diğer arkadaşlarının elleri ensende.
Pedala basıyorsun, gaza da açıyorsun,
Kordon boyumuz var bizim, neye gelmiyorsun.*

(s. 3)

Çivrilili aynı zamanda beslenme ve şiiir ilişkisini de incelemiş.

Şiiir de Bir Gıda

*Hayatta sevilecek şey, o kadar çok ki,
Bıktıkça yenisi çıkıyor sanki.
Bıkmadan da yenisi sevilmeli, alınmalı gıda,
Mümkün olmuyorsa şiiir yaz, şiiir de bir gıda.*

(s. 23)

★ 65 ★

ÇAĞ AÇMAĞA GELDİM KAPINA

Karyalı Mustafa Çakmak

Kutulmuş Matbaası, İstanbul, 1969

Karyalı şairimiz Mustafa Çakmak 1948 yılında Muğla'da, kendi deyimiyle, "evrene gelmiş". Yoksullukla geçen çocukluk yıllarının ardından Yatağan ilçesinde ortaokulu bitirmiş ve İstanbul'a gelerek liseye başlamış. Kitabını da lise tahsili sırasında bastırmış.

Osman Şahinbaş imzalı sunu bölümünde Çakmak'ın şairliğine dair izlenimler verilmiş.

"Bu kitapta özentisiz bir anlatımla oluşturulmuş şiirler bulacaksınız. Şair pırıl pırıl bir Türkçe ile duyularını ustaca dillendiren"

dirmektedir. Temalar, özel biçimde deyilenmekte, yazar başkalarına benzememek çabası içinde iz-şiiiri aramaktadır.”

Elbette kitaba ismini veren şiir, eserin en ilginç dizelerini oluşturuyor.

*“Çağ Açmaya Geldim Kapına
‘İnsanlığa saygılarımla’*

*Çağ açmaya geldim kapına
Şimdi her saatim başarıya yüklük
Dev adımlarda insanlığım
Yillardır beni boğan okyanusları
Vé belimi kamburlaştıran dağları
Adsız tepelere ad koymaya geldim AY.*

*Çağ açmaya geldim kapına
340 bin kilometreyi aşarak
Altıda bir kuvvetimde yeter ağırlığımda
Şimdi başka yıldızlar var usumda
Bir gün mutlaka bulacağım
Sonsuzda insanca yaşamayı”
(s. 7)*